

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Το φαινόμενο Γιούνκερ

Για την Ελλάδα ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζ.Κ. Γιούνκερ (θα πρέπει να) συνιστά μια ξεχωριστή περίπτωση. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί το «φαινόμενο Γιούνκερ». Στη διαμάχη της Ελλάδας με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) γύρω από τα προληπτικά μέτρα των 3,6 δισ. ευρώ ο πρόεδρος της Επιτροπής πήρε ανοιχτά το μέρος της χώρας μας υιοθετώντας μάλιστα το επιχείρημα ότι τα μέτρα αυτά δεν μπορούσαν να υιοθετηθούν για συνταγματικούς λόγους. Αυτή είναι η πλέον πρόσφατη περίπτωση όπου ο Ζ.Κ. Γιούνκερ στηρίζει ανοιχτά την Ελλάδα. Δεν είναι η μόνη. Ο Ζ.Κ. Γιούνκερ και ως πρόεδρος του Eurogroup για περίπου δέκα χρόνια (2004-2013) είχε ενεργά στηρίξει την Ελλάδα, ιδιαίτερα στα πρώτα χρόνια της σύναψης των Μνημονίων. (Αυτό άλλωστε ευθέως αναγνωρίζεται από τον πρώην υπουργό Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου στο αποκαλυπτικό βιβλίο του με τίτλο «Game Over», τίτλος που προέρχεται άλλωστε από δήλωση του Ζ.Κ. Γιούνκερ τον Οκτώβριο 2009 όταν είχε απαυδήσει από τα ψευδή στατιστικά στοιχεία που η τότε απελθούσα κυβέρνηση της ΝΔ υπέβαλε στην Επιτροπή). Σε σειρά άλλων περιπτώσεων ο Ζ.Κ. Γιούνκερ διαδραμάτισε επίσης καθοριστικό ρόλο για τα ελληνικά συμφέροντα. Ισως χωρίς τον ρόλο αυτό η Ελλάδα να μην ήταν σήμερα στην ευρωζώνη, το Grexit να είχε γίνει πραγματικότητα.

Η στάση αυτή εκφράζει οπωσδήποτε προσωπικές επιλογές. Εκφράζει σήμερα όμως και κάτι περισσότερο: τον θεσμικό ρόλο ως προέδρου του κατ' εξοχήν υπερεθνικού οργάνου της Ένωσης - της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δηλαδή. Ρόλος που έγκειται στην πρόληψη ή επίλυση κρίσεων αλλά και στην προστασία του συστήματος από έξωθεν διαβρωτικές επεμβάσεις, όπως λ.χ. του ΔΝΤ. Και αυτό είναι ακριβώς που θα πρέπει να κατανοηθεί από πλευράς Ελλάδας, ότι δηλαδή ο ισχυρότερος σύμμαχος της χώρας στο ενωσιακό σύστημα ήταν και παραμένει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η 35ετής ιστορική διαδρομή της χώρας στην Ένωση επιβεβαιώνει αυτό. Η Ελλάδα πέτυχε στόχους στην ΕΕ μόνο όταν είχε στο πλευρό της την Επιτροπή.

Είναι επομένως απορίας άξιο το γεγονός ότι το σημερινό κυβερνητικό σχήμα ενώ επιδιώκει τη συμπαράσταση της Επιτροπής εμφανίζεται απρόθυμο να στηρίξει την ενίσχυση του θεσμικού ρόλου της. Μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας ο ρόλος της Επιτροπής έχει συγκριτικά εξασθενήσει, ενώ αντίθετα αυτός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (διάσκεψης κορυφής των ηγετών της Ένωσης) έχει ενισχυθεί. Η ανατροπή αυτή στη θεσμική ισορροπία είναι εμφανές ότι δεν εξυπηρετεί μικρότερες χώρες όπως την Ελλάδα. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κυριαρχούν οι κυβερνήσεις των ισχυρότερων κρατών (π.χ. Γερμανίας). Ετσι μόνο ιδεοληπτικές αγκυλώσεις θα μπορούσαν να ερμηνεύσουν μια οποιαδήποτε αρνητική θέση στη διεύρυνση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.